

YALOVA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ 2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
10. SINIF COĞRAFYA DERSİ I. DÖNEM II. ORTAK YAZILI SINAVI

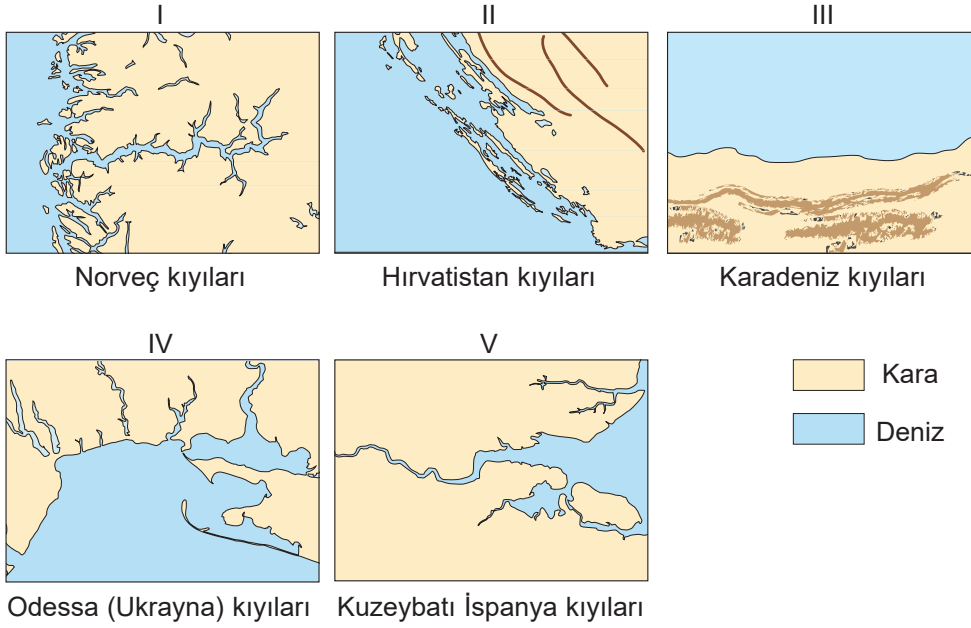
Adı ve Soyadı :
Öğrenci Numarası :
Sınıfı / Şubesi :

Aldığı Puan

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu sınav kâğıdında 7 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, soruların altında boş bırakılan yerlere yazınız.
3. Sınav 100 (yüz) tam puan üzerinden değerlendirilecektir. Her sorunun puan değeri soru bitiminde belirtilmiştir.

1. Aşağıda numaralandırılmış farklı kıyı tiplerine birer örnek verilmiştir.

Buna göre;

a) Kıyı tiplerinin isimlerini aşağıdaki ilgili kutucuklara yazınız. (5x2=10 puan)

I. Fiyort

IV. Limanlı

II. Dalmaçya

V. Ria

III. Boyuna

b) I numaralı kıyı tipinin oluşum sürecini açıklayınız. (10 puan)

Buzul aşındırması sonucu oluşmuş vadilerin sular altında kalmasıyla oluşmuştur.

2. Tabloda ülkemizde dış kuvvetler tarafından oluşturulan yeryüzü şekillerinin görüldüğü yer örnekleri verilmiştir. Buna göre, verilen yer şekillerinin oluşumunda etkili olan dış kuvvetleri yazınız. (5x4=20 puan)

Görüldüğü Yer	Oluşturan Dış Kuvvet
Terkos (Durusu) Gölü Küçük Çekmece Gölü Hersek Gölü	Dalgalar ve akıntılar
Balıkesir/Kapıdağ Yarımadası Sinop/Boztepe Yarımadası	Dalgalar ve akıntılar
Çukurova Bafra Ovası Çarşamba Ovası	Akarsular
Damlataş (Alanya) Mağarası İnsuyu (Burdur) Mağarası Karain (Antalya) Mağarası	Yeraltı Suları (Karstik sular)
Cihanbeyli Platosu Erzurum - Kars Platosu Çatalca - Kocaeli Platosu	Akarsular

3. Kıtaların kenarlarında bulunan denizlere kenar deniz, kıta içlerinde bulunan denizlere ise iç deniz adı verilir. Görselde dünya haritası verilmiştir.

- Buna göre, dünya haritası üzerinde numaralandırılmış denizlerin adlarını tabloya yazarak kenar ve iç deniz olma durumlarını tabloda belirtiniz. (10x1=10 puan)

	Deniz Adı	Kenar Deniz	İç Deniz
I	Akdeniz		✓
II	Kızıldeniz		✓
III	Karayip Denizi	✓	
IV	Japon Denizi	✓	
V	Güney Çin Denizi	✓	

4. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı denizlerimiz ve göllerimiz harflendirilerek, bazı akarsularımız ise numaralandırılarak verilmiştir.

Buna göre,

- a) Türkiye haritası üzerinde rakamlarla belirtilmiş akarsularımızın adlarını yazınız. (5x2=10 puan)

I. Asi

IV. Çoruh

II. Sakarya

V. Fırat

III. Kızılırmak

- b) Türkiye haritası üzerinde harflerle belirtilmiş göl ve denizlerimizin adlarını yazınız. (5x2=10 puan)

A. Marmara Denizi

D. Tuz Gölü

B. Karadeniz

E. Van Gölü

C. Ege Denizi

5. Türkiye’de genel su talebi, nüfus artışı ve küresel iklim değişiklikleri sonucunda ortaya çıkan kuraklığın etkisiyle artmaya devam etmektedir. Bu nedenle önümüzdeki yıllarda ülkemizde su kıtlığı sorunu yaşanabileceği öngörülmektedir. **Buna göre, ülkemizde su kıtlığı sorunu yaşamamak için alınabilecek önlemlerden dört tanesini yazınız.** (4x2=8 puan)

- Bulaşıkları elimizde değil bulaşık makinesinde yıkamalıyız. Elde yıkarken mümkün olduğunca az su ve deterjan kullanmalıyız.
- Çamaşır ve bulaşık makinelerini yeterince dolmadan çalıştırmamalıyız. Az kirli çamaşırlar ve bulaşıklar için makinelerin kısa yıkama programlarını tercih etmeliyiz.
- Sebze ve meyveleri suyu akıtarak yıkamak yerine, bir kabın içinde yıkamalıyız. Bu yöntemte 4 kişilik bir ailenin 1 yılda 18 ton su tasarrufu sağlayabileceği belirtiliyor (Bu yıkama suları daha sonra çiçekler için kullanılabilir.).
- Araba, halı vb. yıkarken hortum kullanarak suyu sürekli açık tutmamalıyız. Bu durum çok fazla su israfına neden olmaktadır.
- Banyoda suyun ısınmasını beklerken suyu bir kovaya doldurmalıyız.
- Duşta kalma süremizi sadece 1 dakika azaltarak kişi başına yıllık 18 ton su tasarrufu sağlayabiliriz.
- Bifonun bir kez çekilmesi ile ortalama 10 litre su harcanır. Gelişen teknoloji sayesinde, standart modellere göre %60 daha az su tüketen klozetler bulunmaktadır. Bu modelleri tercih edebiliriz.
- Yüzümüzü ve ellerimizi yıkarken, dişlerimizi fırçalarken musluğu açık bırakmamalıyız. Böylece dakikada yaklaşık 15-20 litre su (yılda 12 ton) tasarruf edebiliriz.
- Evde kullandığımız temizlik malzemeleri atık sularla birlikte nehirlere karışıp su kaynaklarını kirlettiğinden içinde fosfat bulunmayan ve suda ayrışabilen temizlik maddelerini kullanmalıyız.
- Musluklarda ve duş başlıklarında su akışını azaltan ancak su basıncını artıran yeni sistemleri tercih etmeliyiz.

6. Aşağıda özellikleri verilen toprakların adlarını tablodaki alana yazınız. (4x3=12 puan)

Toprağın Özelliği	Toprağın Adı
“Kara toprak” olarak da adlandırılır. Yarı nemli karasal iklim bölgesinde çayır örtüsü altında görülen ve humusça zengin topraklardır.	Çernozyom
Tropikal kuşakta, sıcak ve nemli iklim bölgelerinin toprağıdır. Yıl boyu aşırı yıkanmadan dolayı humus bakımından fakirdir.	Laterit
Sibiryaya ve Kanada’nın kuzey bölgelerinde görülen ve yılın büyük bölümü donmuş halde bulunan topraklardır.	Tundra
Akarsuların taşıyıp getirdiği malzemelerin birikmesiyle oluşan azonal topraklardır. Mineral ve organik madde bakımından zengin topraklardır.	Alüvyal

7. Ülkemiz, taşıdığı farklı coğrafi özellikleri dolayısıyla çok çeşitli toprak tiplerini barındırmaktadır. **Bu duruma sebep olan olan faktörlerden iki tanesini yazınız.** (2x5=10 puan)

- I.
- İklim
 - Yer şekilleri (Eğim, baki, yükselti)
 - Anakaya (Jeolojik yapı)
- II. Diğer canlılar
- Yerçekimi